

Kyrkomötet

Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2025:7

Titulaturen på arbetsledande präster

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2025:36 med förslag att utreda vissa frågor som gäller reglering av bland annat titulatur, delegationer och kvalifikationer för arbetsledande präster som inte är kyrkoherdar.

Med hänvisning till församlingarnas olika förutsättningar, som även avspeglas i olika tjänsteinnehåll för arbetsledande präster, finner utskottet inte skäl att reglera dessa frågor närmare och föreslår att motionen ska avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. avslå motion 2025:36, punkt 1,
2. avslå motion 2025:36, punkt 2,
3. avslå motion 2025:36, punkt 3,
4. avslå motion 2025:36, punkt 4.

Motionens förslag

**Motion 2025:36 av Berth Löndahl och Leif Nordlander,
Titulaturen på arbetsledande präster**

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att snarast utreda

1. den prästerliga titulaturen på arbetsledande präster som inte är kyrkoherdar,
2. vilka delegationer som bör ges till dessa,
3. vilka kvalifikationer och eventuella kompletterande utbildningar som arbetsledande präster ska ha,
4. hur detta ska regleras i kyrkoordningen.

Bakgrund

Prästbefattningar i kyrkoordningen

I kyrkoordningen finns två huvudsakliga benämningar på befattningar som präst i församling: kyrkoherde och komminister. Den senare titeln finns även med en kvalifikation: komminister med arbetsledande uppgifter, då domkapitlet i sin formella behörighetsprövning skiljer på komminister och arbetsledande komminister. Dom-

prosten är kyrkoherde för den församling där stiftets domkyrka är belägen. Vid inrättandet av olika prästtjänster i församlingar och pastorat har även andra tjänstetitlar än dessa kommit att användas.

Prästbefattningarna i stiftet är enligt kyrkoordningen stiftsadjunkt, kontraktsadjunkt och pastorsadjunkt. Vad gäller stiftsadjunkter såväl som komministrar förekommer ett flertal vedertagna benämningar som är kopplade till arbete på en viss plats eller med vissa speciella uppgifter, exempelvis sjukhuspräst eller domkyrkokaplan.

Församlingsherden

Kyrkomötet biföll 2013 en motion som innebar ett uppdrag till kyrkostyrelsen att besluta vilka prästerliga tjänstetitlar som bör användas. (TU 2013:8, Kmskr 2013:7) Kyrkostyrelsen genomförde därefter en kartläggning av hur strukturförändringarna hade påverkat arbetet i pastoraten och hur ledningen är organiserad och beslutade

att den präst som på kyrkoherdens delegation är ledamot i församlingsrådet och har ett ledningsuppdrag för den församlingen bör benämnas församlingsherde. (KS protokoll 2017:2 § 24)

Kyrkoherden leder all verksamhet i en församling eller ett pastorat och har gemensamt med kyrkorådet ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd. Kyrkoherden kan inom sitt ledningsansvar delegera både arbetsledande uppgifter och andra uppgifter till präster och andra medarbetare, och enligt kyrkoordningen 5 kap. 6 § även utse en präst som arbetar i en av församlingarna att i kyrkoherdens ställe vara ledamot i församlingsrådet i den församlingen. Pastorat med flera församlingar kan ha en organisationsstruktur som innebär att kyrkoherden till en annan präst har delegerat uppgiften att leda en församlings verksamhet samt vara ledamot i församlingsrådet i kyrkoherdens ställe och då är den rekommenderade benämningen församlingsherde.

Kyrkostyrelsens beslut är en rekommendation och inte en tvingande bestämmelse. Något formellt hinder mot att använda andra benämningar på sådana eller andra prästtjänster finns inte.

Andra arbetsledande komministrar

Kyrkostyrelsen förutsätter i sin rekommendation att vissa villkor är uppfyllda för att använda benämningen församlingsherde, nämligen att prästen har fått delegation att vara ledamot i församlingsrådet och har ett ledningsuppdrag för den aktuella församlingen. För prästbefattningar som inte uppfyller båda dessa villkor har kyrkostyrelsen inte lämnat någon rekommendation som gäller titel eller benämning. Arbetsledande komministrar kan finnas både i pastorat med flera församlingar och i stora församlingar som är indelade i distrikt eller liknande. Deras arbetsledarskap behöver inte alltid gälla anställda inom ett visst område, församling eller distrikt utan kan gälla anställda som arbetar med vissa uppgifter.

Uppgifter, befogenheter och kvalifikationer

För kyrkoherden, liksom för domprosten, finns i kyrkoordningen en relativt omfattande reglering av olika uppgifter och befogenheter, men motsvarande finns inte för andra prästbefattningar. Delegationen från kyrkoherden avgör vilka uppgifter och befogenheter församlingsherden har.

För anställning som kyrkoherde eller domprost finns krav på kompletterande utbildning, i enlighet med kyrkostyrelsens beslut om behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning. Något formellt krav på sådan utbildning finns inte för andra arbetsledande prästtjänster.

TU 2025:7

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2025:36.
--

Utskottet anser att det inte finns anledning att närmare reglera titulaturen för arbetsledande präster som inte är kyrkoherde, utöver kyrkostyrelsens rekommendation om att använda benämningen församlingsherde. Kyrkoherden delegerar uppgifter och befogenheter till präster och andra anställda med utgångspunkt i de lokala förhållandena. I många pastorat innebär det långtgående delegationer till församlingsherdar. Utskottet konstaterar att församlingarna i Svenska kyrkan är mycket olika sinsemellan och att det gällande bland annat arbetsledarskap finns behov av att kunna organisera sig efter församlingens eller pastoratets specifika förutsättningar lokalt. Delegationerna från kyrkoherden måste därför kunna vara olika och utskottet anser inte att de närmare bör regleras. Med hänvisning till församlingarnas olika förutsättningar, som även avspglas i olika tjänsteinnehåll för arbetsledande präster som inte är kyrkoherdar, finner utskottet inte heller att det är motiverat att närmare specificera vilka kvalifikationer och utbildningar som generellt ska krävas för dessa tjänster.

Utskottet anser därför att motionen ska avslås.

Uppsala den 1 oktober 2025

På tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Daniel Larson, ordförande

Anna Tronêt, sekreterare

Beslutande: Daniel Larson, ordförande, Camilla Persson, Roine Olsson, Birgitta Eliasson, Kicki Halldin, Emma Hedlundh, Niklas Grahm, Mattias Rosenquist, Margareta Andersson, Margareta Nisser-Larsson, Ronnie Nilsson, Britt Björneke, Jonatan Hanson, Bo Herou och Jonas Noréus.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Markus Svensson, Helen Coughlin-Ribb, Johannes Fransson, Johan Lindman, Sten Janson, Stefan Linderås, Benny Ahremark Persson, Stig-Göran Fransson, Jimmy Dahllöf, Ulf Wester, Linda Sjöo och Hans Weichbrodt.

Biskop Susanne Rappmann har deltagit i utskottets överläggningar.